

שם הקורס: היבטים משפטיים ביזמות עסקית

מספר הקורס: 324540

מועד: שנה"ל תשפ"ג (2022/23), סמסטר אביב

קהל יעד: כלל הסטודנטים בטכניון

מרצה: עו"ד יצחק בן-חיים

Adv. Itzhak Ben-Haim

itzikbh@gmail.com

אופן השתלבותו של הקורס בחזון התכנית:

מרבית היזמים הצעירים מביאים ליזמות את ניסיונם בעולם התוכן הרלוונטי, אבל להצלחתה של יזמות דרושה הבנה בהיבטים המשפטיים של העולם העסקי: דיני חוזים, דיני קניין, מכרזים ועוד. הקורס יעסוק בהיבטים המשפטיים של עולם היזמות ובתחום "המשפט המסחרי" בפרט.

מטרות ותיאור הקורס:

עולם המשפט הנו רחב מאוד והוא כולל תחומים שונים ומגוונים הדורשים התמקצעות רבה. אחד מתחומי המשפט הנרחבים והמקיפים ביותר הוא תחום "המשפט המסחרי", אשר מאגד בתוכו מגוון רחב של נושאים משפטיים מסחריים שנוגעים באופן רציף וקבוע בחיי היום יום של כלנו. קורס זה יעסוק בסוגיות המרכזיות המרכיבות את דיני העסקים והיזמות העסקית בישראל, כגון: דיני החוזים, הקניין, התאגידים, המכרזים וההגבלים העסקיים, זאת בנוסף להכרת מושגי היסוד ומערכת המשפט האזרחי מסחרי של מדינת ישראל.

הקורס נועד להקנות לסטודנטים מושגים ותפיסות יסוד בעולם המשפט המסחרי העסקי, אשר נדרשים לשם הבנת הסביבה המשפטית שבה יפעלו כמשקיעים, כיזמים וכמנהלים. הלימוד יעשה תוך קריאה וניתוח של חקיקה, הפסיקה והספרות המשפטית הנוגעות בדבר.

חובות הקורס:

נוכחות חובה במפגשים (היעדרות של 3 שיעורים או יותר מהמפגשים ללא אישור מראש מהמרצה תוביל להפחתה של 10 נקודות מהציון הסופי), קריאת חומר בבית ועמידה בהצלחה בבחינה.

אופן חישוב הציון:

בתום הקורס תיערך בחינה מסכמת בכתב (על סוג הבחינה תבוא הודעה נפרדת) שמשקלה הוא 100% מהציון הסופי בקורס. ציון מיטיב של עד 5 נקודות יינתן עבור השתתפות פעילה ואיכותית בשיעורים.

מבנה הקורס ורשימת הקריאה:

ברשימה שלהלן מפורטים נושאי הלימוד בהם נעסוק במהלך הקורס. באופן טבעי, בשל השינויים וההתפתחויות המשפטיות, ייתכנו שינויים גם בנושאי הקורס ובסדר הלימוד שלהם. במידה וכך יהיה תימסר על כך הודעה נפרדת.

שיעור מס.	נושא	תכנים
1.	מבוא - עקרונות וסמכויות	גישות למשפט; הגדרת המשפט ומטרותיו; השיטה האדוורסרית והשיטה האינקוויזיטורית
2.	מבוא - עקרונות וסמכויות	ענפי המשפט; יישוב מחלוקות (מו"מ, גישור, בוררות ומשפט)
3.	הרשות השופטת של מדינת ישראל	המבנה ההיררכי של מערכת בתי המשפט במדינת ישראל
4.	הרשות השופטת של מדינת ישראל	סמכויות בתי המשפט - סמכות עניינית וסמכות מקומית
5.	דיני חוזים	כריתת החוזה - גמירת דעת, מסוימות, הצעה, קיבול, חוזה אופציה
6.	דיני חוזים	תום-לב; צורת החוזה ותוכנו - פרשנות, התפתחות ומגמות; תרופות בשל הפרת חוזה
7.	דיני קניין	קניין וזכות קניינית; הנכסים הקנייניים; מאפייני זכות הקניין; הזכויות הקנייניות במשפט הישראלי (בעלות, שכירות, שאילה)
8.	דיני קניין	המשך הזכויות הקנייניות במשפט הישראלי (משכון, זיקת הנאה וזכות קדימה), עסקאות ותחרות בין זכויות (תקנת השוק ועסקאות נגדות)
9.	דיני תאגידים וחברות	הסביבה המשפטית של החברות - זכות ההתאגדות, מהו תאגיד, תורת האורגנים, צורת התאגדות
10.	דיני תאגידים וחברות	מושגים בדיני חברות; ייסוד חברה ואישיותה המשפטית - זכות ההתאגדות, האישיות המשפטית הנפרדת; הרמת מסך ההתאגדות; תקנון החברה; מניות - הגדרה, זכויותיו של בעל מניה; האורגנים של החברה - מנכ"ל, דירקטוריון ואסיפה כללית
11.	דיני תחרות (הגבלים עסקיים)	מטרות חוק ההגבלים העסקיים; פגיעה בתחרות והשתלטות על שוק; הסדרים כובלים, מיזוגים; מונופולים; קבוצות ריכוז; תיקון מס' 6 לחוק הגבלים העסקיים; עונשין
12.	דיני מכרזים	מבוא לדיני מכרזים; חובת עריכת מכרז; וועדת המכרזים; פטור מחובת עריכת מכרז, סודיות; סוגי מכרזים
13.	דיני מכרזים	מסמכי המכרז; פתיחת תיבת המכרזים, פסילת וביטול מכרז; התערבות בית המשפט בהחלטות ועדת המכרזים

*יתכנו שינויים

קריאת חובה:

שיעורים מס' 1-2

ע"ב 1/65 ירדור נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השישית, פ"ד יט (3) 365
חוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 - סעיפים 179 ו-179ג
חוק הבוררות, התשכ"ח-1968 - סעיף 24

שיעורים מס' 3-4

חוק יסוד: השפיטה - סעיפים 1 ו-15
חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 - סעיפים 41 ו-50
תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 - סעיפים 3, 4, 5 ו-6

שיעורים מס' 5-6

חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 - סעיפים 1-5, 8, 10-13, 26-29, 39, 60 (ב) ו-61 (ב)
חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970 - סעיפים 2, 6, 7, 10, 13, 14 ו-15
חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 - סעיף 8
רע"א 8551/00 אפרופים שיכון וייזום (1991) בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 102

שיעורים מס' 7-8

חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו - סעיפים 1, 1א, 3, 8 ו-10
חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 - סעיפים 10-2
חוק המיטלטלין, תשל"א-1971 - סעיפים 1, 2, 12 ו-13
חוק השכירות והשאלה, תשל"א-1971 - סעיפים 1 ו-26
חוק המשכון, תשכ"ז-1967 - סעיף 1
חוק המכר, תשכ"ח-1968 - סעיפים 33-34
ע"א 634/79 קון נ' חסון, פ"ד לה (3) 611

שיעורים מס' 9-10

חוק החברות, התשנ"ט-1999 - סעיפים 1-6, 15-17, 46-49, 92, 120-121, 183-193
ע"א 1282/93 רשמת העמותות נ' בנימין כהנא
Salomon V. Salomon & CO Ltd [1897] AC 22
רע"א 510/00 ח. רשף קבלנים (1990) בע"מ נ' אילנה ענבר, פ"ד נד (2) 712

שיעור מס' 11

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 - סעיפים 1-31 ו-47-50

שיעורים מס' 12-13

חוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000 - סעיף 3 + סעיף 5 לתוספת הראשונה
חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992 - סעיפים 1-4
תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993 - סעיפים 1, 8, 8א, 15 ו-24א
פקודת העיריות [נוסח חדש], התשכ"ד-1964 - סעיפים 148 ו-197
תקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-1987 - סעיפים 8-9

קריאת רשות:

שיעורים מס' 1-2

חוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל-דין), תשי"ח-1958
חוק הפרשנות, התשמ"א-1981 - סעיף 4

שיעורים מס' 3-4

חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 - סעיף 1

שיעורים מס' 5-6

ע"א 2643/97 שלמה גנז נ' בריטיש וקולוניאל חברה בע"מ, פ"ד נז(2) 385
ע"א 3912/90 EXIMIN תאגיד בלגי נ' טקסטיל והנעלה איטל סטייל פראררי בע"מ, פ"ד מז(4) 64

שיעורים מס' 7-8

רע"א 1784/98 עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ נ' מנדה ז"ל, פ"ד נג(4) 315
דנ"א 2568/97 זהבה כנען נ' ממשלת ארה"ב, פ"ד נז(2) 632

שיעורים מס' 9-10

ע"א 105/92 ראם מהנדסים קבלנים בע"מ נ' עירית נצרת עילית, פ"ד מז(5) 189
ע"א 54/96 יוסי הולנדר נ' המימד החדיש תכנה בע"מ ואח', פ"ד נב(5) 673
י. כהן "דיני חברות", חלק א'

שיעור מס' 11

ת"פ (מחוזי-ירושלים) 417/97 מדינת ישראל נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ ואח'
ע"פ 2919/02 יצחק אלוני נ' מדינת ישראל
ת"פ 960/05 (מחוזי-ירושלים) מדינת ישראל נ' אבי מרגלית ואח'

שיעורים מס' 12-13

ש' הרציג "דיני מכרזים" (2005)